

MUNKAADÓI INTERJÚ AZ
ANYAKÖNYVI ÜGYINTÉZŐI

FOGLALKOZÁSRÓL

„Az anyakönyvek bejegyzései bepillantást engednek a történelmi események változásaiba.”

Az interjút adta: Németh Sarolta-anyakönyvvezető

Cég profilja: államigazgatás

Szektor: önkormányzati igazgatási szerv

Dolgozók száma: 526 fő

Munkakörben dolgozók száma: 18 fő

Nemi arány a munkakörben: 98% nő, 2% férfi

Életkori átlag a munkakörben: 38 év

1. Mióta tevékenykedik ezen a területen?

Mi motiválta arra, hogy erre a pályára lépjen?

2001. december 1. napjától dolgozom anyakönyvetőként Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában. Az állami anyakönyvezés 1895. október 1. napjától került bevezetésre. Az anyakönyvek bejegyzései bepillantást engednek a történelmi események változásaiba. Megtiszteltető feladat ilyen iratok és dokumentumok között dolgozni, melyek képesek megidézni a régmúltat. Felemelő és megható élmény számomra a házasságkötéseken való közreműködés, az ifjú párok életének egyik legfontosabb eseményének hivatalossá tétele.

2. Mivel foglalkozik és hogy épül fel szervezetük?

Hányan dolgoznak a szakmában Önöknél?

A helyi önkormányzat - mint az egységes állami szervezetrendszer része – Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján polgármesteri hivatalt hoz létre jogszabályban meghatározott feladat- és hatásköre ellátása céljából. Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala főosztályokra, osztályokra, ezen belül csoportokra tagozódik. Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalánál

alkalmazott közszolgálati tisztviselők létszáma: 526 fő. Az anyakönyvi feladatkört - a Humán Főosztály Igazgatási Osztálya csoportjaként - 18 tagú anyakönyvi csoportja látja el, 17 fő anyakönyvvezetővel és 1 fő ügyviteli alkalmazottal. Az anyakönyvi események a születések, a házasságkötések, a halálesetek, valamint ezen eseményekben bekövetkező változások anyakönyvezése az elektronikus anyakönyvi rendszerben.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvényben meghatározott anyakönyvvezetői tevékenységek:

- születés, házasság, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése, haláleset anyakönyvezése
- anyakönyvi eseményekben bekövetkezett változások anyakönyvezése: születési- és házassági névváltozás, állampolgársági adatváltozás, házasság megszűnése, családi jogállás rendezése: teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatok jegyzőkönyvbe foglalása, apa személyében történő változtatások rögzítése, örökbefogadás anyakönyvezése
- anyakönyvi okiratok/kivonat, hatósági bizonyítvány/ kiállításával, adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátása
- házasságkötéseken, bejegyzett élettársi kapcsolatok létesítésének eseményén való közreműködés
- anyakönyvi tevékenységhez kapcsolódó iratkezelési feladatok ellátása
- állampolgársági eskü/fogadalom letételi ünnepek előkészítése, lebonyolítása

3. Milyen módszereket használnak az anyakönyvi ügyintézők kiválasztása során?

Milyen szempontok alapján választanak a jelentkezők közül?

A közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III. 7.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 25. pontja egyértelműen szabályozza az anyakönyvvezetői munkakör ellátáshoz szükséges képesítési előírásokat.

Az I. besorolási osztályban:

Felsőoktatásban szerzett közszolgálati vagy jogi szakképzettség; vagy felsőoktatásban szerzett szakképzettség és anyakönyvi szakvizsga.

A II. besorolási osztályban:

Középszintű végzettség és anyakönyvi szakvizsga.

A jogszabályban meghatározott képesítési előírások megléte esetén a jelentkező dolgozó kiválasztása személyes megbeszélés után a következő kritériumoknak való megfelelés után történik: magatartási, viselkedési, általános etikai szabályok betartása, verbális és nonverbális kommunikáció; személyes kompetenciák: készségek, képességek felmérése.

**4. Megváltozott munkaképességű személyt alkalmaznak ebben a munkakörben?
Milyen előnyeit és hátrányait tapasztalják meg ennek?**

Hivatalunk az anyakönyvvezetői munkakörben nem alkalmaz megváltozott munkaképességű dolgozót. A munkakör ellátásában akadályozó tényező a fogyatékoság enyhébb foka, ám kizáró tényező a fogyatékoság súlyosabb foka. A látássérültség gondot okoz az iratok kezelésében és az Elektronikus Anyakönyvi Rendszer használatában. A hallássérültség problémát jelent az ügyfelekkel való kommunikációban, a mozgásfogyatékoság pedig az anyakönyvek mozgatásánál és a házasságkötések lebonyolításánál okoz nehézségeket.

**5. Milyen gyakran változik a dolgozók összetétele?
Mi lehet ennek az oka?**

A dolgozók összetétele viszonylagos stabilitást mutat. Az anyakönyvi munkakör olyan speciális területe a hatósági munkának, ahol a „gyakorlat” elsajátítása hosszabb időt vesz igénybe. A munkakörben – más területekhez képest - jellemzően alacsony a fluktuáció. Az anyakönyvvezetők többségére erős hivatástudat jellemző, akik a nehézségek ellenére is a „szakmában” maradnak.

**6. Mitől függ, hogy valaki beválik-e ezen a pályáján?
Milyen visszajelzést kapnak a dolgozók a teljesítményükről?**

Hogy valaki beválik-e ezen a pályán, az elvárt szakmai képzettségén túl a személyiségjegyei is determinálják. Képes-e pontos és precíz munkára (hiszen a személyi adatok kezelése esetén ez elengedhetetlen), képes-e a csoporton belüli együttműködésre, képes-e betartani a magatartási, viselkedési, etikai szabályokat az ügyfelekkel, a vezetőivel és a munkatársaival szemben, képes-e a megfelelő mértékű aktivitásra, stressztűrésre, pszichés terhelhetőségre (problémás és gyorsan megoldandó anyakönyvi ügy kapcsán: pl. haláleset anyakönyvezése), képes-e reagálni a váratlan helyzetekre (pl. egy külső helyszíni esküvőn felmerülő problémás helyzet megoldása), valamint az új kihívásokra. Az anyakönyvvezető jogszabályban meghatározottak szerint évente, írásos egyéni teljesítményértékelés alapján kap visszajelzést a teljesítményéről. Ezen túl Hivatalunk esetében – alkalomszerűen - főosztályvezetői, osztályvezetői vagy csoportvezetői szinten szóban értékelhetik a csoport- vagy a csoportot

alkotó dolgozók egyéni teljesítményét. Csoportvezetői szinten időszakos, általános, esetenként egyedi, azonnali visszajelzés is lehetséges.

7. Van-e tipikus karrierút az anyakönyvi ügyintéző pályáján?

Milyen továbblépési lehetőségei vannak a munkavállalóknak?

A tipikus karrierút az adott életpályán az, ha az anyakönyvvezető nyugdíjazásáig anyakönyvvezetőként működik, egyre nagyobb tapasztalattal. A továbblépési lehetőség anyakönyvvezetői szempontból nem értelmezhető kategória: az anyakönyvvezető kinevezésétől a kinevezése megszűnéséig – amennyiben a szakmában marad – anyakönyvvezetőként működik tovább. „Továbblépésre” egyéni ambíciói predesztinálhatják: a közigazgatásban továbbléphet vezetőként, vagy a felettes szerv (jelenleg a Kormányhivatal, minisztérium) alkalmazottjaként, továbbá mint oktató, a középszintű- vagy felsőoktatási szférában.

8. Mi várható a jövőben ezen a területen?

Miért ajánlja ezt a pályát az érdeklődőknek?

Az állampolgárok személyi adatainak nyilvántartása minden korban fontos tevékenysége volt az egyháznak és az államnak. Az anyakönyvi nyilvántartás minden más hatósági nyilvántartás alapját képezi (pl. népszámlálás, adózók, járulékfizetők nyilvántartása, stb.) Ez a jövőben sem lesz másként, bár a tervezett szervezeti változtatások módosíthatnak egyes rész-területeken, rész-feladatokon.